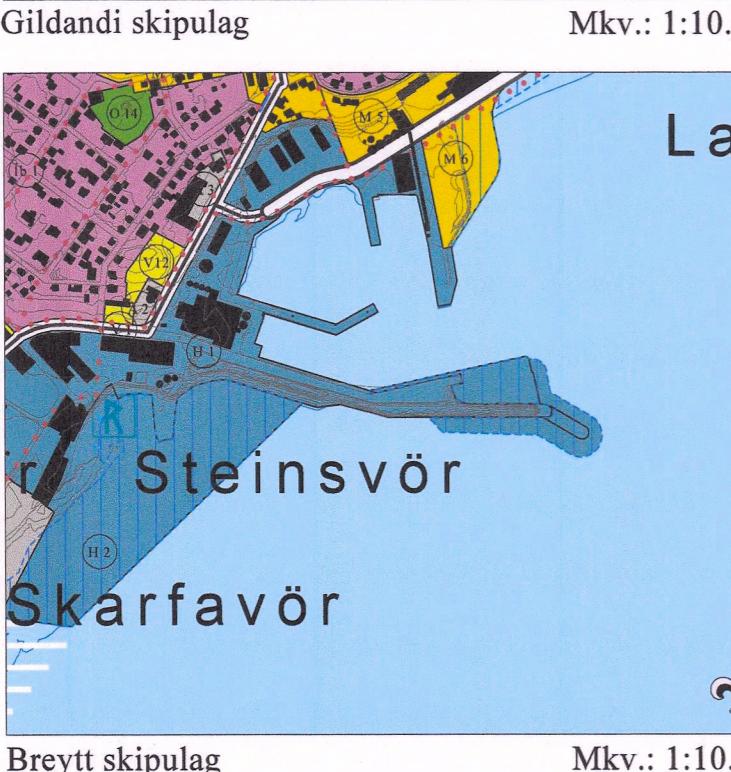

AÐALSKIPULAG AKRANESS 2005-2017

27.9.2018/24.4.2019
TEIKNISTOFA ARKITEKTA

GYLFÍ GUÐJÓNSSON
OG FÉLAGAR ehf.
arkitektar fai
Kaupgangi v/Mýrarveg
600 Akureyri
arni@teikna.is
www.teikna.is

BREYTING - AKRANESHÖFN

Bæjarstjórn Akraness leggur til að breyting verði gerð á Æðalskipulagi Akraness 2005-2017 til samræmis við fyrirhugaðar framkvæmdir við hafnarsvæði. Hafnarsvæði H1 verður stekkad sem nemur lengingu Áðalhafnargards og brimvamargards og hafnargardur Skarfatangahafnar á svæði H2 felldur út. Einnig verður gerð breyting að deliskipulagi Akraneshafnar frá 1987.

STADHÆTTIR

Akraneshöfn er fyrst og fremst fiskihöfn þar sem togarar, uppsjávarveiðskip og smábátar hafa landað afsl sínum. Til ársins 1998 var höfnin ferjuhöfn fyrir Akarborg, en með opnum Hvalfjarðarganga lögðust þær siglingar af. Vörumflutningar eru um höfnina s.s. sement og áburður.

Hafnaraðstöður á Akranesi eru fremur þróngar, sem skapast af legu hafnarinnar og aðstæðum á Akranesi. Á síðustu áratugum hefur verið umnið markvisst að því að verja höfnina þungum sjó, sem fylgir sterkum suðvestanáttum og óldu sem stendur þá beint á Áðalhafnargardínum. Með endurbótum á Áðalhafnargardínum hefur tekist að verja höfnina fyrir ágjöf, en ólduhreyfingar við ákvæðan aðstæðum utan hafnar hafa valdið lagi i höfnini, sem skapar ókýrrð fyrir skip i viðlegu. Ýmislegt hefur verið gert til að koma í veg fyrir pessa ókýrrð en án fullnægjandi árangurs. Hins vegar eru þessir dagar sem valda ókýrrð fair og viðleguskilyrbi allfesta daga ársins góð. Endurbýgging viðlegukants og lenging um 90 m við ytri hluta Áðalhafnargards opnar á möguleika á að taka þar að hafnar stærri skip en í dag komast inn á Akraneshöfn. Einnig verður ólðudeyfingin níði i höfnini endurbætt. Með lengingu brimvarnar er gert ráð fyrir að kyrrð i höfninni aukist og ólukhæð lækki.

BREYTING

Fyrirhugaðar framkvæmdir eru prens konar. Í fyrsta lagi er endurbýgging og lenging Áðalhafnargards, í öðru lagi dýpkun viðlegu- og snúningssvæðis í höfninni (ekki háð aðalskipulagsákvæðum) og í þriðja lagi lenging sjóvarnargards.

Lenging sjóvarnargards hefur áhrif á óludfar á svæðinu utan við seimur sem reitinn og gæti haft áhrif á sandflutning á sjávarbotni og sandbúskap Langasands. Engar athuganir hafa verið gerðar á húsgaslegum áhrifum á Langasand og er því settur fyrirvari um að ekki verði farið í framkvæmdir við lengingu sjóvarnargardsins fyrir áhrif hennar á sandflutninga hafa verið metin. Ef niðurstöður gefa ástæðu til að breyta hönnun varnargardsins í meginatriðum verður skipulagi breytt til samræmis við endurskoðaða hönnun hans. Lenging Áðalhafnargards og dýpkun innan hafnar mun ekki hafa áhrif á sandflutninga við Langasand.

Áformáð er að við heildarendurskoðun aðalskipulagsins, sem stefnt er að að kynnt verði og auglýst 2019, verði svonefnd Skarfatangahöfn (svæði H2) feld út. Útfarslu þeirrar breytingar er ekki lokið. Umfang Skarfatangahafnar, eins og hún er sýnd í gildandi aðalskipulagi, er óraunheft svo og kostnaður miðað við notagildi og þarfir. Vegna nálgðar fyrirhugaðar lengingar Áðalhafnargards við hafnargardur Skarfatangahafnar er lagt til að hafnargardur Skarfatangahafnar verði feldur út fyrir hafnargardur Skarfatangahafnar nái. Útlínum landfyllinga á svæði H2 eru að öðru leyti óbreyttar á þessu stigi en verða ákvæðar við heildarendurskoðun aðalskipulagsins.

Með breytingumi verða skilgreindar forsendur fyrir nauðsynlegum framkvæmdum við Áðalhafnargard. Ekki er gert ráð fyrir byggingarlöðum á Áðalhafnargard.

Breytingar á skipulagsupprætti

- Afmörkuð er ný landfylling við enda bryggjunnar með lengingu hafnargards og brimvamargards.
- Hafnargardur Skarfatangahafnar er feldur út.
- *Skráður minjastaðir skv. Formleikafönnun við Akraneshöfn 2018 merktir á upprætt.

Breytingar á greinargerð

Kafli 3.3.9 Hafnarsvæði

Engin breyting er gerð á almennum texta greinargerðar.

Gildandi skipulag

Nr.	Sterð	Svæði	Lýsing	Skipulagsákvæði
H1	10,9 ha	Akraneshöfn	Fjölbreytt hafnarstarfsemi, fiskivinnsla, þjónusta og önnur hafnsækir starfsemi. Deiliskipulag hefur verið unnið fyrir hluta hafnargardsins.	Lokið skal gerð deiliskipulags hafnarsvæðisins. Höfn og athafnasvæði fyrir hafnseksna starfsemi, fiskiðað og aðra athafnastarfsemi. Nýtingarhlutfall ákvæðað í deiliskipulagi.
H2	14	Stekkun Akraneshafnar, Skarfatangahöfn	Óbyggt.	Drög að nýjum hafnargards og stekkun hafnarsvæðis samkvæmt áætlun Siglingastofnunar. Hafnarsvæði; höfn og hafnargardar, athafnasvæði fyrir hafnseksna starfsemi. N: 0,5

Breytt skipulag

Nr.	Sterð	Svæði	Lýsing	Skipulagsákvæði
H1	12,4 ha	Akraneshöfn	Fjölbreytt hafnarstarfsemi, fiskivinnsla, þjónusta og önnur hafnsækir starfsemi. Deiliskipulag hefur verið unnið fyrir hluta hafnargardsins.	Lokið skal gerð deiliskipulags hafnarsvæðisins. Höfn og athafnasvæði fyrir hafnseksna starfsemi, fiskiðað og aðra athafnastarfsemi. Nýtingarhlutfall ákvæðað í deiliskipulagi.
H2	6,1	Stekkun Akraneshafnar, Skarfatangahöfn	Óbyggt.	Fallid er frá gerð nýrrar hafnar. Stefnt að landfyllingu fyrir athafnalóðir á hafnarsvæði.

Kafli 3.4.7 Landfyllingar

Gildandi skipulag:

Landfylling vegna Skarfatangahafnar miðast við frumhönnun Siglingastofnunar og er um 14 ha.

Breyttur texti:

Landfylling sunnan Áðalhafnargards verður um 5,7 ha (hluti svæðis H2, samtals verður reitur H2 6,1 ha að stærð).

Nýr texti:

Gert er ráð fyrir um 1,5 ha landfyllingu fyrir lengingu viðlegukants og brimvamargard við enda Áðalhafnargards á svæði H1. Fyrirvari er um að áhrif framkvæmdarinnar á sandbúskap Langasands verði könnuð áður en ráðist verður í lengingu brimvamargardsins.

UMHVERFISSKÝRSA, ÁHRIFAMAT

Aðalskipulagsbreyingin er hálögum um umhverfismat áætlan nr. 105/2006 þar sem skipulagið felur í sér breytingu á mannvirkjum sem fellur undir lög nr. 106/2000 um mat á umhverfisáhrifum.

*Fornminjar á svæðinu hafa verið skráðar í tveim áföngum (Adolf Friðriksson: *Deiliskrá fornleifa á Sýrupartí Akranes 2016*; Adolf Friðriksson og Garðar Guðmundsson: *Fornleikafönnun við Akraneshöfn 2018*). Engar minjar komu í ljós við ytri enda áðalhafnargards og sjóvarnargards. Sunnan og vestan við höfnina er lítil vík sem í voru lendingarstaðir frá Heimaskaga og nærliggjandi bíum, og þar eru leifar bryggjur frá 1908 með síðari viðbótnum. Skráðir minjastaðir eru ekki innan þess svæðis sem breytingin nær til. Þeir hafa verið meðir upp og myndaðir til samræmis við óskir og leiðsögn Minjastofnunar Íslands og meirtir inn á skipulagsupprætti.

Svæðið er raskað og snertir hvorki sérstæðar náttúrunum neðan í svæðum sem upp koma við dýpkun hafnar og hafnarmynnis verða nýtt sem fyllingarefni. Núverandi grjótvörn nýttist að miklu leyti í lengingu varnargards. Annað fyllingarefni (um 64.000 m³) og efni í brimvamargard (allt að 75.000 m³) mun koma úr viðurkenndum nánum með starfsleyfi. Efni verður að öllum líkendum flutt sjóleidina að framkvæmdast.

Lenging hafnargards og dýpkun hafnar mun ekki hafa áhrif á sandbúskap Langasands. Sandi sem upp kemur við viðhaldsdýpkun hafnar verður skilað á Langasand. Kanna þarf áhrif lengingar brimvamargards á sandflutning á hafnabotni og sandbúskap Langasands áður en ráðist verður í framkvæmdir og taka mið af þeim athugunum við endanlega hönnun og/ea mótvægisáhrifir ef þær athuganir gefa tilefni.

Áhrifamat: jákvæð (+) neikvæð (-) óveruleg/á ekki við (0) óviss (?)

Áhrifavaldur	Áhrif	Aðgerð/mótvægisáhrif
Hafnargardur Skarfatangahafnar tekinn út úr aðalskipulagi	Jákvæð áhrif á bæjarmynd Akraness. Óraunhæf og óhagkvæm framkvæmd feldi út.	0
Lenging aðalhafnargards og brimvamar	Bætt innsgiling og öryggi innan hafnar. Bætt sjólag og kyrrð í höfnini	0
	Mögulegt að taka til hafnar stærri og djúpristari skip en áður. Hverki áhrif á náttúruverndarsvæði neðan þeckta minjastaði. Efniþórfi í fyllingu og brimvörn.	0
Gæti haft áhrif á sandbúskap Langasands.	Fyllingarefni fasti við dýpkun hafnar. Núv. grjótvörn nýttist að miklu leyti. Viðbótarefni verður tekið úr opnum nánum á landi. Fyrirvari settur um rannsókn áður en farið verður í framkvæmd.	

Framkvædin mun hafa jákvæð áhrif á öryggi hafnarinnar og eykur afkastageti hennar. Breytingin hefur því jákvæð áhrif á efnahag og atvinnulif. Áhrif á Langasand eru óviss en breytt straumur getu breytt sandburði í sjónum. Fyrirvari er um að brimvamargard verði ekki lengdur fyrir en þau áhrif hafa verið könnuð. Mótvægisáhrifir eru hugsaðar utan skipulagsvæðisins, t.d. meðfram Faxabraud og við landfyllingu austan Sementsbryggju. Höfnin og hafnarmannir eru sterkr dráttur í bæjarmynd Akraness. Lenging hafnarnar hefur minni háttar áhrif á ásýnd bæjarsins en er í samhengi við anda og yfirbragð útgerðarbæjar. Með niðurfellingu hafnargards Skarfatangahafnar er fallid frá verulegri breytingu á ásýnd bæjarsins frá hafi og miklum breytingum á útsýni til hafs frá nálegrir byggð.

*Breytingar eftir auglýsingu v/athugasemdir Minjastofnunar.

Aðalskipulagsbreying þessi sem auglýst hefur verið skv. 1. mgr. 36. gr. skipulags- og byggingarlaða nr. 112/2010 var samþykkt í bæjarstjórn Akraness

Gildistaka breytingarinnar var auglýst í B-deild Stjórnartíðinda þann _____